

Číslo: 6139/2024-2025

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 17. 03. 2025 do 21. 03. 2025**

Názov kontrolovaného subjektu	
Reedukačné centrum, S. Kollára 51, Čerenčany	
Zriaďovateľ	Regionálny úrad školskej správy v Banskej Bystrici

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Beáta Bodnárová, riaditeľka reedukačného centra

Mgr. Attila Szajkó, zástupca riaditeľky reedukačného centra pre teoretické vyučovanie v základnej škole a špeciálnej základnej škole

Mgr. Marián Kudlík, zástupca riaditeľky reedukačného centra pre mimoškolskú činnosť

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 6139/2024-2025 zo dňa 27. 02. 2025 **inšpekciu vykonali:**

Ing. Iveta Trévaiová, školská inšpektorka – ŠIC Nitra

Mgr., Ing., Bc. Darina Žemberová, školská inšpektorka – ŠIC Trenčín

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav poskytovania výchovy, starostlivosti a dodržiavanie ľudských práv a práv detí v reedukačných centrách.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Reedukačné centrum (ďalej RC) bolo štátnym koedukovaným špeciálnym výchovným zariadením (ďalej ŠVZ) s vyučovacím a výchovným jazykom slovenským, zriadené ako detský výchovný ústav od 01. 09. 1966 a od 01. 07. 1996 ako reedukačný detský domov. RC bolo internátnym zariadením s nepretržitou prevádzkou s celkovou kapacitou 64 miest, z toho podľa prevádzkového poriadku pre 40 chlapcov a 24 dievčat.

V čase výkonu tematickej inšpekcie evidovali v RC 54 detí, z toho 20 dievčat a 34 chlapcov vo veku 11 – 16 rokov (celkový počet detí do 15 rokov bol 26, od 15 rokov 28). Údaje v informačnom dotazníku sa nezhodovali s údajmi zistenými školskou inšpekciou. Podľa informačného dotazníka bolo 46 detí prijatých na základe neodkladného opatrenia súdu, 5 na základe rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia, 2 deti na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti a 2 deti na základe žiadosti zákonného zástupcu. Kontrola osobných spisov detí poukázala, že na základe neodkladného opatrenia súdu prijali

28 detí, na základe rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia 16, na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti 8 a na základe žiadosti zákonného zástupcu 2 detí. Podľa údajov v informačnom dotazníku k dôvodom ich umiestnenia do RC patrili záškoláctvo (42), úteky z domu (32), sklon k závislostiam (32), poškodzovanie cudzej veci (28), drobné krádeže (26), predčasný pohlavný život (23), ublíženie na zdraví (16). Riaditeľka RC v informačnom dotazníku uviedla u všetkých 54 detí aj iné dôvody (agresívne správanie, disfunkčná rodina) ich umiestnenia do RC. Dievčatá a chlapci pochádzali zo všetkých 8 krajov Slovenskej republiky, najviac detí bolo z Banskobystrického (25), Košického (11) a Prešovského (7), menej z Nitrianskeho (5), Trenčianskeho a Trnavského (po 2), Bratislavského a zo Žilinského kraja (po 1). Z informačného dotazníka vyplynulo, že 21 detí bolo z centier pre deti a rodiny (ďalej CDR), čo predstavovalo viac ako tretinu (38,9 %) detí umiestnených v RC. Z úplnej rodiny pochádzalo 6 detí, z neúplnej 23 a v náhradnej osobnej starostlivosti boli 4 deti. Pred umiestnením do RC absolvovalo 6 detí pobyt v Diagnostickom centre (ďalej DC) Ružomberok. Podľa údajov v informačnom dotazníku všetky deti pochádzali zo sociálne znevýhodneného prostredia, z toho 43 z marginalizovanej rómskej komunity. Z informačného dotazníka vyplynulo, že všetky deti umiestnené v RC mali poruchu správania, z nich 10 detí poruchu aktivity a pozornosti, 18 detí mentálne postihnutie a 11 detí evidovali s viacnásobným postihnutím. Kontrolou osobných spisov detí bolo zistené, že z 54 detí v RC mali 40 diagnostikované poruchy správania, z nich 14 aj mentálne postihnutie (ďalej MP), 1 poruchu autistického spektra, 12 poruchy aktivity a pozornosti. Dokumentácia potvrdzujúca poruchy správania absentovala v osobných spisoch 14 detí, z nich poruchy aktivity a pozornosti malo diagnostikované 6 detí, MP 2 deti, vývinové poruchy učenia 1 dieťa. V základnej škole (ďalej ZŠ) sa vzdelávalo 44 detí a v špeciálnej základnej škole (ďalej ŠZŠ) 10. V pedopsychiatrickej starostlivosti evidovali 28 detí, ktorým bola podávaná medikamentózna liečba. Najkratšia dĺžka pobytu dievčat a chlapcov v RC v školskom roku 2024/2025 bola 21 dní, najdlhšia 41 mesiacov, v analýze súčasného stavu ŠVZ boli uvedené údaje o dĺžke pobytu detí vo veku do 15 rokov v školskom roku 2023/2024 31 dní - 35,5 mesiaca, detí nad 15 rokov 65 dní - 37 mesiacov. V deň začiatku výkonu tematickej inšpekcie bolo v RC prítomných 50 detí (18 dievčat a 32 chlapcov), 2 deti (1 dievča a 1 chlapec) boli evidovaní ako neprítomní z dôvodu nedovoleného prerušenia pobytu v RC a 2 deti dovoleného prerušenia pobytu v RC, z toho 1 sa do RC vrátil v priebehu týždňa po chorobe. Jedno dieťa evidované na dovolenom prerušení pobytu v RC sa po jeho ukončení nevrátilo do ŠVZ, riaditeľka RC v neformálnom rozhovore uviedla, že podľa vyjadrenia jeho zákonného zástupcu bolo choré, ale doklad o chorobe nemala k dispozícii. V priebehu výkonu tematickej inšpekcie 1 dievča ukončilo pobyt v RC z dôvodu blížiaceho sa pôrodu a bolo umiestnené v RC Zlaté Moravce, 1 nové dievča prijali do RC. Ku koncu výkonu tematickej inšpekcie sa v RC nachádzalo 51 detí. V RC zriadili 7 výchovných skupín (ďalej VS), 3 VS pre dievčatá (6. VS – 7 dievčat, z toho 6 s MP, 7. VS – 7, z toho 2 s MP, 8. VS – 6, z toho 2 s MP) a 4 pre chlapcov (2. VS – 8 chlapcov, z toho 1 s MP, 3. VS – 9, z toho 3 s MP, 4. VS – 8, 5. VS – 9, z toho 2 s MP). Počet detí bol prekročený v 4 VS (o 1 – 3 deti) z dôvodu zaradenia detí s MP.

Výchovu a vzdelávanie zabezpečovalo 32 pedagogických zamestnancov, vrátane riaditeľky RC a jej 2 zástupcov, 16 vychovávateľov, 11 učiteľov a 2 pedagogických asistentov. V RC vytvorili pracovnú pozíciu pre 2 odborných zamestnancov – psychologičku a sociálneho pedagóga. Starostlivosť o chlapcov zabezpečovalo 13 nočných vychovávateľov, zdravotná sestra, sociálno-právnu agendu v RC zabezpečovala sociálna pracovníčka.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE RC

RC malo spracovaný **výchovný program** „Druhá šanca“ s účinnosťou od 01. 09. 2023. Na jeho názov nadväzoval citát autorky publikácie Problémové dieťa v rodine a vo škole prirovnávajúci problémové deti k ružiam a zdôrazňujúci nevyhnutnosť poskytovania zvláštnej starostlivosti o dané deti. Názov výchovného programu bol výstižný pre daný druh ŠVZ, znamenal poskytnutie pomoci a druhej šance pre dievčatá a chlapcov, ktorí z dôvodu neprimeraného až agresívneho správania, páchania trestnej činnosti, deliktov, záškoláctva či experimentovania s návykovými látkami a nelegálnymi drogami boli prijatí do RC. Symbolizoval vytvorenie priestoru na druhú šancu v oblasti dosiahnutia vzdelania, splnenia cieľov, na plnohodnotný život, ale najmä na schopnosť dokázať fungovať v bežných spoločenských situáciách dodržiavaním taxatívne vymedzených pravidiel, vzorov správania, schopnosťou sebaregulácie a uvedomením si pozitívnych zmien v prejavoch správania sa a konania. Poslanie RC spočívalo v zabezpečení komplexnej odbornej starostlivosti reálne poskytovanej pedagogickými a odbornými zamestnancami (psychologička, sociálny pedagóg), prevýchovy a vzdelávania v snahe jednotného pôsobenia vychovávateľov a učiteľov na základe odovzdávania informácií o deťoch a uplatňovaním prvkov humanistického hodnotenia. Víziu tvorby optimálnych podmienok pre reedukáciu detí v oblasti skupinovej terapie ovplyvňovala absencia liečebného pedagóga a ďalšieho psychológa v zariadení. Primárnym cieľom bola snaha naučiť deti riadiť sa stabilným a pravidelným režimom, pochopiť výhody akceptovateľných foriem správania sa. Ostatné ciele vrátane cieľov reedukácie, prevencie a špecifických, ako aj úvodná časť výchovného programu boli preklopené zo štátneho výchovného programu pre RC. Absentovali ciele preventívno-reedukačných činností zameraných na dosiahnutie pozitívnych zmien v osobnosti dieťaťa. Výchovný program mal vymedzené tematické oblasti výchovy s cieľmi podľa štátneho výchovného programu pre RC, rozpracované na ciele a obsahové požiadavky väčšinou zastúpené jednotlivými výchovnými zložkami vo výchovných osnovách, ktoré zväčša vychádzali z ukážky výchovných osnov pre školské internáty (materiál Tvorba výchovných programov v školských zariadeniach z roku 2009). Predložené ročné plány vychovávateľov neboli jednotné, neobsahovali zaradenie výchovných zložiek rodinná výchova, domáce práce, zdravý životný štýl, poukázali na nepravidelnú realizáciu výchovných zložiek v rámci mesačného režimu v RC. Výchovné štandardy boli kópiou materiálu bývalého Štátneho pedagogického ústavu (ďalej ŠPÚ) Výchovné štandardy pre ŠVZ, verzia starší školský vek a adolescenti z roku 2010. Umožňoval realizáciu výchovy a vzdelávania v súlade s princípmi a cieľmi stanovenými v školskom zákone, do značnej miery zohľadňoval reálne podmienky RC. Napriek jeho účinnosti od 01. 09. 2023 obsahová stránka dokumentu vykazovala nedostatky v dôsledku ponechania neaktuálnych informácií a odkazov na príslušné ustanovenia právnych predpisov (napr. prijímanie detí na základe dohody so zariadením a predbežného opatrenia súdu), ktoré nezodpovedali ich novelizovanému zneniu. Počet VS a počet detí v nich nebol aktualizovaný, nedostatky sa vyskytli v používaní odbornej terminológie (napr. pracovníci, názov inštitúcie ŠPÚ, výchovnej zložky telesná výchova namiesto telesná a športová výchova). Na rozdiel od výchovného programu z roku 2009 nebol zverejnený na webovom sídle, jeho prerokovanie v pedagogickej rade potvrdzovala predložená zápisnica (30. 08. 2023). Dátum prerokovania v rade školského zariadenia absentoval v titulnom liste výchovného programu. Z dôvodu čerpania dovolenky predsedom rady školského zariadenia riaditeľka RC nevedela predložiť zápisnice z jej rokovaní, školskej inšpekcie poskytla pozvánky s programom rokovania (napr. 20. 09. 2023 výchovný program).

RC malo s účinnosťou od 01. 04. 2022 vydaný **školský poriadok** so 7 prílohami bez datovania ich účinnosti, ktorý vymedzoval práva a povinnosti detí, ako aj ich zákonných zástupcov. Prelínali sa rôznymi časťami školského poriadku ako práva detí v školskom prostredí, vo výchove mimo vyučovania a v internáte, zväčša boli rovnakého znenia, čo vyznievalo ako duplicitnosť. Ojedinele sa vyskytli rozporuplné informácie v súvislosti s právami a povinnosťami detí (napr. právo prijímania návštev v čase osobného voľna – počas dní pracovného pokoja - každá posledná sobota v mesiaci (príloha č. 6 návštevný poriadok), zákaz ponechania si cenných predmetov – zodpovednosť dieťaťa za šperky a iné cenné veci osobnej potreby). Práva detí (napr. právo na vzdelanie, názor, slobodu prejavu, objektívne hodnotenie, ochranu zdravia, súkromia, náboženstvo, voľný čas, slobodu myslenia, omyl, ochranu pred negatívnymi a zdravie ohrozujúcimi vplyvmi, diskrimináciou, prístup k informáciám, špeciálnu starostlivosť vo vzťahu ku zdravotnému postihnutiu, zapájanie sa do mimoškolských kultúrnych, športových a iných aktivít organizovaných ŠVZ) s bližšou špecifikáciou pre školské prostredie a výchovu mimo vyučovania vychádzali z medzinárodného dokumentu Dohovor o právach dieťaťa. V rámci výchovy mimo vyučovania bolo deklarované aj právo detí na komunikáciu so zákonnými zástupcami formou prijímania a odosielania listov i balíkov, telefonických hovorov, ktorých vymedzený čas (18,00 – 18,30 hod.) nekorešpondoval s časom uvedeným v právach zákonných zástupcov. Práva dieťaťa vyplývajúce z príslušného ustanovenia školského zákona neboli komplexné, absentovali právo na poskytovanie poradenstva a služieb spojených s výchovou a vzdelávaním, právo na príslušné podporné opatrenie. Práva detí boli rozpracované aj v disciplinárnom poriadku. Možnosť uvoľnenia dieťaťa do rodinného prostredia v školskom poriadku nebola jednoznačne stanovená, bližšie ju vymedzoval disciplinárny poriadok. Povinnosti detí boli stanovené vo vzťahu k správaniu sa pred začiatkom vyučovania, v školskej jedálni, v škole počas vyučovacích hodín a prestávok, k starostlivosti o zovňajšok, majetok školy a edukačné publikácie, dodržiavaniu bezpečnosti a ochrany zdravia. Otázne bolo stanovenie povinnosti úhrady nákladov spojených s opravou poškodeného majetku RC alebo nákupom nového predmetu pri ich úmyselnom poškodení dieťaťom z jeho vreckového. Obsahom disciplinárneho poriadku boli povinnosti detí, v ktorých bolo nesprávne uvedené dodržiavanie organizačného poriadku deťmi, nakoľko určoval kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov. Práva zákonných zástupcov boli v školskom poriadku rozpracované s výnimkou práva na poskytnutie poradenských služieb vo výchove a vzdelávaní svojho dieťaťa. Vo vzťahu k právu na osobný a telefonický kontakt zákonného zástupcu so svojím dieťaťom školský poriadok určoval pravidlá kontaktu (raz mesačne návšteva v dňoch pracovného pokoja po telefonickej konzultácii a súhlase riaditeľky RC, denný telefonický kontakt od 16,00 hod. do 16,30 hod.). Kontakt detí so zákonnými zástupcami nekorešpondoval s informáciami v návštevnom poriadku, podľa ktorého boli návštevy možné aj v pracovných dňoch. Bližšie upravoval pravidlá pre návštevu detí, čas telefonického kontaktu v pracovných dňoch a v dňoch pracovného pokoja i telefonický kontakt pre zákonných zástupcov na riaditeľku RC, sociálneho pedagóga a sociálnu pracovníčku. Povinnosti zákonných zástupcov boli vymedzené vo vzťahu k druhu ŠVZ. Nezrovnalosti v jeho obsahu súviseli s nesprávnou citáciou metodického pokynu na hodnotenie (namiesto základnej školy pre strednú školu), nesprávnym odkazom bez uvedenia konkrétneho písmena predchádzajúceho odseku pri stanovení výšky vreckového dieťaťu, ktoré v danom mesiaci dovŕšilo vek 15 rokov, citáciou ustanovení školského zákona, ktoré sa netýkali RC (napr. DC, liečebno-výchovné sanatórium), názvom právneho predpisu (napr. vyhláška o špeciálnych základných školách, metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov) a neaktualizovaním znenia príslušného ustanovenia právneho predpisu (napr. prijímanie detí na základe dohody so zariadením, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu). Nedostatky sa vyskytli v uplatňovaní odbornej terminológie (napr. individuálny

výchovno-vzdelávací plán, prádlo, doprovod, telesná a technická výchova, pracovníci, chovanci, závady), nad rámec školského zákona bolo deklarovanie možnosti zvýšenia počtu detí (o 2) vo VS riaditeľkou RC vo výnimočných prípadoch na krátke obdobie, umiestnenia do ochrannej miestnosti na odporúčanie odborného lekára a okresného prokurátora. Otázne bolo uvedenie výkonu brigádnickej činnosti na základe dobrovoľnosti v nedeľu, určenie soboty ako pracovného dňa z dôvodu realizácie upratovania (tzv. hospodársky deň), povolenie individuálnej vychádzky bez ohľadu na vek dieťaťa. Päťna detí v riadenom rozhovore poukázala na brigádnicú činnosť v predchádzajúcom školskom roku a jej zákaz v školskom roku 2024/2025. V prílohe č. 7 Ochranná miestnosť sa vyskytla nesprávne určená povinnosť pedagogického zamestnanca postupovať pri umiestnení dieťaťa do ochrannej miestnosti podľa Metodického usmernenia č. 16/2006-R z 08. 06. 2006 k zákonu č. 279/2003 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov, ktoré bolo zrušené s účinnosťou od 20. 01. 2009 v zmysle smernice č. 2/2009-R o zrušení niektorých rezortných predpisov. Kritériá na udelenie výchovného opatrenia alebo zníženej známky zo správania neboli taxatívne vymedzené so zreteľom na zadefinovanie menej závažného a závažnejšieho porušenia školského poriadku. Obsahoval základné informácie o prijatí nového dieťaťa do RC (kompetencie zamestnancov, hygienický filter, prevzatie hygienických potrieb a ošatenia, zaradenie do ročníka a VS, oboznámenie so základnými dokumentmi ŠVZ) s výnimkou prvého kontaktu a úvodného rozhovoru. Okrajovo boli spracované pravidlá vzájomných vzťahov medzi deťmi, ako aj ich vzťahov s ostatnými zamestnancami RC s dôrazom na etiketu (pozdrav, oslovanie), čo sa prejavilo pri riadenom rozhovore a stretnutiach s deťmi. Boli slušné, zakaždým sa pozdravili, prejavili úctu pri oslovení a rozhovore, ochotu pomôcť. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí boli formulované v samostatnej časti (zákaz fajčenia, užívania alkoholických nápojov a omamných látok) i ako zákaz výkonu činností (napr. šmykanie sa po chodbách, manipulácia s elektrickými spotrebičmi a prístrojmi), ktoré by viedli k ohrozeniu ich zdravia. Pri ich nedodržaní boli stanovené výchovné opatrenia a znížené známky zo správania. Oblasť diskriminácie a šikanovania riešili vnútorné predpisy z roku 2019, bez úpravy v zmysle Smernice č. 1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a v školských zariadeniach. Akronym slova „ŠIKANA“ (Šikanuj, Informuj, Kohokoľvek, A, Nedovoľ, Ataku) bol leitmotívom prevencie detí pred príznakmi akýchkoľvek foriem prejavov šikanovania medzi deťmi. Interný predpis Smernica o riešení drogových závislostí a sociálno-patologických javov z roku 2024 upravoval podrobnosti o podmienkach na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí. Účasť na súťažiach bola zaručená právom detí na zapájanie sa do kultúrnych, športových a ďalších aktivít organizovaných ŠVZ. Používanie informačno-komunikačných prostriedkov bolo formulované ako právo na prístup k informáciám s ich využitím vo vzdelávacom prostredí. V osobných spisoch detí, ktoré viedli vychovávatelia v každej VS boli založené záznamy o ich oboznámení s pravidlami a zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia. Vedúci vychovávateľ v neformálnom rozhovore uviedol, že vychovávatelia oboznámili deti s jeho obsahom, čo potvrdzovali predložené ročné plány výchovnej činnosti s obsahom oboznámenia detí so školským poriadkom v mesiaci september. Zápisnica z rokovania pedagogickej rady jednoznačne nepotvrdila prerokovanie školského poriadku, nakoľko znenie záznamu neobsahovalo jeho schválenie len branie na vedomie informácie. Jeho prerokovanie v rade školského zariadenia sa nedalo skontrolovať, uvedenie konkrétneho dátumu absentovalo aj v titulnom liste školského poriadku. Vnútorné predpisy platné od 01. 09. 2024 boli predmetom rokovania pedagogickej rady, ktorej dátum nebol v zápisnici uvedený, ďalšie interné predpisy (napr. návštevný poriadok, dodatok č. 1 k školskému poriadku) neboli schválené, podľa záznamu zo zápisnice (28. 01. 2025) si ich mali pedagogickí zamestnanci naštudovať. Bol zverejnený na webovom sídle RC spolu s disciplinárnym poriadkom.

S účinnosťou od 01. 02. 2025 sa v RC používal nový **vnútorný systém hodnotenia**, spracovaný v disciplinárnom poriadku. Základné ustanovenia disciplinárneho poriadku neboli novelizované vo vzťahu k individuálnemu reedukačnému programu (ďalej IRP) a jeho vyhodnocovaniu. Vychádzal z jasne nastavených pravidiel a zásad. Hodnotiaci systém tvorili 3 kategórie výchovných opatrení – motivačno-stimulujúce (pochvala, individuálna vychádzka, dovolené prerušenie pobytu v RC počas víkendu a prázdnin), korekčné (1. – 4. stupňa) a represívne. Motivačno-stimulujúce výchovné opatrenia boli otázne vzhľadom na možnosť udelenia individuálnej vychádzky len deťom starším ako 15 rokov a dovoleného prerušenia pobytu dieťaťa v RC v zmysle právneho predpisu. Korekčné výchovné opatrenia boli odstupňované podľa závažnosti z hľadiska prejavov v správaní sa dieťaťa a nedodržiavania nastaveného systému, pravidiel a zásad fungovania v RC, viazali sa k nim opatrenia (napr. zákaz individuálnych vychádzok, sledovania televíznych programov, hrania hier na počítači), ktoré boli zväčša rovnaké pre jednotlivé stupne. Odlišovali sa len dĺžkou zákazu individuálnej a spoločnej vychádzky, pri korekčnom výchovnom opatrení 3. a 4. stupňa možnosťou skrátenia dovoleného prerušenia pobytu dieťaťa v RC alebo jeho nedovolením. Umiestnenie dieťaťa do miestnosti zdravotnej izolácie ako formy mimoriadneho výchovného a preventívneho opatrenia bolo v rozpore s charakterom jej využívania a významom plnenia jej funkcie. Obsahom disciplinárneho poriadku boli zásady a kritériá súťaže o vzorné dieťa VS, hodnotenie sa uskutočňovalo v jednotýždňových cykloch (od pondelka do nedele). Kritériami hodnotenia v školskom prostredí boli aktivita, iniciatíva a pripravenosť na vyučovacie hodiny, vo výchove mimo vyučovania pracovná a športová činnosť, príprava na vyučovanie, disciplinovanosť, osobná hygiena, dodržiavanie pravidiel v nočných hodinách. Deťom sa pridelovali body v rozpätí od 0 do 3, k jednotlivým bodom boli stanovené kritériá na ich pridelovanie. Vzorným dieťaťom sa stalo dieťa po dosiahnutí minimálne 35 bodov v školskom prostredí a 49 bodov vo výchove mimo vyučovania v priebehu 1 týždňa. Dieťa, ktoré nedosiahlo požadovaný počet bodov bolo hodnotené ako nevzorné, čomu zodpovedali určité obmedzenia (napr. nepoužívanie počítača, zákaz sledovania televízneho programu vo večerných hodinách, individuálnej vychádzky). Výhody boli udeľované deťom za dosiahnutie vzorného dieťaťa 4 týždne alebo 12 týždňov po sebe. Vychovávateľa v tabuľkovej forme viedli každý deň hodnotenie detí s udelením príslušného počtu bodov, prípadne korekčného výchovného opatrenia určitého stupňa. Celkové hodnotenie detí k 16. 03. 2025 poukázalo na dosiahnutie vzorného dieťaťa v trvaní 4 – 11 týždňov po sebe 8 deťmi (14,8 %), 12 a viac týždňov po sebe ďalšími 8 deťmi. Výhodou pre vzorné deti minimálne 8 týždňov po sebe bola možnosť trávenia prestávok v hernej zóne. Korekčné výchovné opatrenia za nedovolené prerušenie pobytu v RC, ničenie školského majetku, fyzický útok na spolužiaka mala udelené takmer štvrtina detí (24,1 %). Dievčatá a chlapci v riadenom rozhovore preukázali ovládanie hodnotiaceho systému, vedeli porovnať predchádzajúci systém hodnotenia s aktuálne platným. Väčšina uviedla, že súčasný systém hodnotenia bol lepší a výhodnejší.

PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE RC

Celkový počet zamestnancov v RC bol 66, z toho bolo 32 pedagogických zamestnancov a 2 odborní zamestnanci. Riaditeľka RC a jej zástupcovia spĺňali požadované kvalifikačné predpoklady, mali 1., riaditeľka a jej zástupca pre mimoškolskú činnosť aj 2. atestáciu. Riaditeľka RC absolvovala funkčné vzdelávanie v roku 2018, jej zástupca pre mimoškolskú činnosť, ktorý bol zároveň vedúcim vychovávateľom v roku 2019. Zástupca riaditeľky RC pre teoretické vyučovanie v ZŠ a ŠZŠ mal osvedčenie o absolvovaní 74 hodín základného programu funkčného vzdelávania v roku 2024. Polovica vychovávateľov preukázateľne spĺňala požadované kvalifikačné predpoklady, z nich traja boli pedagogickými zamestnancami s 1. atestáciou.

Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom programe špeciálna pedagogika, v študijnom odbore učiteľstvo a pedagogické vedy mali 2 vychovávatelia. Traja vychovávatelia nespĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v kategórii vychovávateľ, z toho 2 z dôvodu absencie doplňujúceho pedagogického štúdia a rozširujúceho štúdia špeciálnej pedagogiky a 1 nedoplnením si špeciálno-pedagogickej spôsobilosti v stanovenom termíne (v roku 2023, 2024). Dňa 26. 11. 2024 riaditeľka RC doporučeným listom poslala všetkým 3 pedagogickým zamestnancom oznámenie o nesplnení kvalifikačných predpokladov s lehotou ich splnenia do 30. 06. 2027. Ďalší 2 vychovávatelia s úplným stredným vzdelaním nemali doplňujúce pedagogické štúdium ani špeciálno-pedagogickú spôsobilosť, 1 vychovávateľka s vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa (bakalárske štúdium pre majstrov odbornej výchovy) nemala doplňujúce pedagogické štúdium na získanie kvalifikačných predpokladov na výkon pracovnej činnosti v kategórii vychovávateľ a rozširujúce štúdium špeciálnej pedagogiky, boli v lehote na ich získanie. Za ostatné 2 roky si 8 pedagogickí zamestnanci rozširovali svoje poznatky absolvovaním rôznych inovačných vzdelávaní¹, osvedčenie o tréningu zvládania agresívnych žiakov získalo 16 pedagógov, sociálny pedagóg a psychologička RC. Sociálny pedagóg spĺňal kvalifikačné predpoklady na výkon svojej činnosti, v roku 2023 získal akademický titul PhD. Psychologička nepreukázala nostrifikáciu ukončeného magisterského štúdia v Poľskej republike v odbore psychológia, špecializácii všeobecná psychológia. V RC bola vytvorená pozícia sociálneho pracovníka a zdravotnej sestry, ktorá bola absolventkou študijného odboru zdravotnícky asistent. V čase výkonu tematickej inšpekcie boli 4 vychovávatelia neprítomní z dôvodu čerpania dovolenky, rodičovskej dovolenky a práceneschopnosti.

Počet vychovávateľov sa vo vzťahu k počtu detí v RC i odporúčanému počtu stanovenom vyhláškou č. 323/2008 Z. z. o špeciálnych výchovných zariadeniach v znení neskorších predpisov javil ako vyšší, ale vzhľadom na prijímanie detí s MP do RC i neprítomnosť vychovávateľov z dôvodu práceneschopnosti, čerpania rodičovskej dovolenky umožňoval zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti vo VS. Počet nočných vychovávateľov sa javil vyšší o jedného.

Kompetencie **vedúceho vychovávateľa** upravoval organizačný poriadok, týkali sa výkonu kontrolnej činnosti, zabezpečenia plnenia výchovného programu, zastupovania vychovávateľov, prideľovania úloh vychovávateľom, vedenia príslušných evidencií, absentovalo určenie výkonu priamej výchovno-vzdelávacej činnosti. V neformálnom rozhovore uviedol, že k jeho priamej výchovno-vzdelávacej činnosti patrili rozhovory s deťmi, individuálna činnosť s nimi alebo prítomnosť počas športových činností. Z rozhovoru s ním vyplynulo, že viedol evidenciu detí v RC, ich zaradenie do VS, zoznam detí z dôvodu nedovoleného prerušenia ich pobytu v RC, evidenciu umiestňovania detí do ochrannnej miestnosti, pripravoval grafické vyhodnotenie týždenného hodnotenia dievčat a chlapcov i zoznam vzorných detí, ktoré zverejňoval pri vstupe do priestorov školy. Spracoval nový hodnotiaci systém detí s účinnosťou od 01. 02. 2025, čo v riadenom rozhovore potvrdili dievčatá a chlapci. Dievčatá vysvetlili, že dávali návrhy na zmenu jeho obsahu. Zabezpečoval oznamovaciu povinnosť vo vzťahu k Okresnému riaditeľstvu alebo Obvodnému oddeleniu Policajného zboru (ďalej OO PZ) v Rimavskej Sobote pri nedovolenom prerušení pobytu dieťaťa v RC. Realizáciu výchovno-vzdelávacej činnosti v popoludňajších hodinách, v čase sobôt a dní pracovného pokoja podľa harmonogramu zverejnenom v spoločenskej miestnosti jednotlivých VS vykonávali **vychovávatelia**. Priamu výchovno-vzdelávacia činnosť začínali o 13,15 hod., pred ňou získavali

¹ Inovačné aktivizujúce metódy a rozvoj tvorivosti, Rozvoj kritického myslenia využitím inovačných vyučovacích metód

informácie na pracovnom stretnutí s vedúcim vychovávateľom. Dvakrát týždenne sa zúčastňovali na komunitnom stretnutí, na večernej komunite pravidelne hodnotili deti, zhrnuli priebeh dňa. Chlapci mali prioritne zaradenú pracovnú, telesnú a športovú výchovnú zložku, menej estetickú výchovu v rámci tematickej oblasti Kultúra a umenie, dievčatá pracovnú, estetickú výchovu, menej telesnú a športovú výchovu, ojedinele mravnú, na čo poukázali nejednotne vedené záznamy v denníku VS. Ojedinele obsahovali záznam o tematickej oblasti výchovy (napr. Spoločnosť a príroda). Z predložených plánov výchovnej činnosti ani zo záznamov v denníkoch VS sa nedalo zistiť plnenie obsahu jednotlivých tematických oblastí výchovy. Vychovávatelia v denníku VS zaznamenávali pod skratkou jednotlivých činností (napr. pracovná, športová, estetická a kultúrna) väčšinou konkrétny obsah ich realizácie namiesto tematických oblastí výchovy, uvádzali prípravu na vyučovanie, osobnú hygienu, upratovanie spoločných priestorov, sledovanie televízneho programu. Počty výchovno-vzdelávacích činností pre jednotlivé tematické oblasti výchovy s výnimkou Zdravie a subjektívna pohoda nezodpovedali týždennému zastúpeniu v denníkoch VS. Časť denníkov VS vykazovala nedostatky v úplnosti ich vedenia (napr. nezaevidované všetky deti v prehľade o stave detí, ojedinele neuvedený dátum narodenia, prijatia do RC, ročník ZŠ alebo ŠZŠ), sporadicky aj v chronológii prehľadu o stave detí. V niektorých denníkoch sa vyskytlo prepisovanie údajov, používanie chemických látok pri oprave nesprávnych údajov alebo prelepenie celého textu. Nejednotný názov RC v rozpore s názvom v zriaďovacej listine, chýbajúce podpisy vedúcich zamestnancov, odlačku pečiatky RC, vyplnenia titulnej strany poukázali na absenciu zamerania kontrolnej činnosti na vedenie pedagogickej dokumentácie. Uvedené nedostatky boli školskou inšpekciou umožnené vychovávateľom opraviť, čo následne zrealizovali. Počas dňa hodnotili deti pridelovaním bodov od 0 až po 2 body za disciplínu, pracovnú a športovú činnosť, prípravu na vyučovanie, upratovanie spoločných priestorov, osobnú hygienu, týždenné vyhodnotenie sa realizovalo v nedeľu. Viedli záznamy o čerpaní vreckového, zabezpečovali nákupy pre deti podľa ich požiadaviek. Prijaté dieťa do RC oboznamovali s režimom, fungovaním a hodnotiacim systémom bez preukázateľného písomného záznamu. Podľa disciplinárneho poriadku oboznamovanie detí s ustanoveniami záväzných dokumentov spadalo do kompetencie vedúcich zamestnancov, čo sa pri rozhovoroch nepotvrdilo. Pre každé dieťa vo VS viedli osobnú dokumentáciu, v ktorej zaznamenávali osobné údaje, veci dieťaťa prinesené do RC a prijaté od RC, vreckové, hodnotenie na základe bodov, udelené korekčné výchovné opatrenia, hodnotenie dieťaťa v adaptačnej fáze a štvrťročne, telefonický kontakt s rodinnými príslušníkmi. Participovali na štvrťročnom vyhodnocovaní IRP vyplňaním dotazníkov škálovania. Činnosť **nočných vychovávateľov** začínala o 20,15 hod. odovzdaním informácií vychovávateľmi o priebehu dňa, výskyte problémov, chorobe dieťaťa, tendencii prípravy útekov. Zodpovedali za dohľad nad deťmi počas nočného pokoja, rannej osobnej hygieny a upratovania izieb. Mali na starosti ranný budíček, rozcvičku a o 7,10 hod. odovzdanie detí učiteľom. Pozitívne vnímali zabezpečenie dohľadu nad deťmi v nočných hodinách 2 nočnými vychovávateľmi na každom poschodí, nakoľko predtým mal na starosti 3 výchovné skupiny na poschodí 1 nočný vychovávateľ, čo bolo náročné. Hodnotili správanie sa detí pridelením bodov od 0 – 2, v prípade negatívnych prejavov v správaní sa dieťaťa návrhom na udelenie korekčného výchovného opatrenia, ktoré riešili s vedúcim vychovávateľom. Poukázali na riešenie provokácií a hádok detí z dôvodu používania nadávok na zákonných zástupcov najčastejšie rozhovorom, obaja noční vychovávatelia v rozhovore popreli umiestnenie dieťaťa do ochrannej miestnosti v prípade výskytu vážnejších problémov alebo agresie dieťaťa. Vysvetlili postup riešenia vážnych problémov v správaní sa dieťaťa jeho izolovaním od ostatných detí (premiestnenie do spoločenskej miestnosti), v prípade potreby telefonickým kontaktovaním riaditeľky RC, vedúceho vychovávateľa, prípadne privolaním

zdravotnej záchranej služby. Za vedenie osobných spisov detí a sociálno-právnej agendy zodpovedala **sociálna pracovníčka**. Mala na starosti prijímanie žiadostí o umiestnenie dieťaťa do ŠVZ, o ktorých informovala riaditeľku RC, komunikáciu so zamestnancami oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej ÚPSVaR), zákonnými zástupcami, kmeňovými školami s cieľom získať potrebnú dokumentáciu k prijatiu dieťaťa do RC. Podľa jej vyjadrenia v súčasnom období dávali odmietavé stanoviská na žiadosti o prijatie z dôvodu plného stavu v RC. Potvrdila realizáciu vstupnej konzultácie so žiadateľom pri prijíme nového dieťaťa, zároveň uviedla, že písomný záznam z nej nevyhotovovali. Jej úlohou bola kompletizácia záverečnej správy pred odchodom dieťaťa z RC na základe hodnotiacej správy zhotovenej triednym učiteľom, vychovávateľom, sociálnym pedagógom a psychologičkou. V rozhovore uviedla, že plnila oznamovaciu povinnosť voči príslušnému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately formou mailovej komunikácie pri nedovolenom prerušení pobytu dieťaťa v RC, ako aj pri vyžiadaní stanoviska k dovoľnému prerušeniu pobytu dieťaťa v RC podľa návrhov vychovávateľov. Sociálno-právne poradenstvo vnímala v sprostredkovaní telefonických kontaktov na zamestnancov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR, počas rozhovorov s deťmi. V RC pôsobila len jedna **psychologička**, ktorá zabezpečovala plnenie úloh v oblasti psychologickej diagnostiky, poradenstva a intervencie. V rozhovore uviedla, že sa zúčastňovala spolu so sociálnym pedagógom, sociálnou pracovníčkou a riaditeľkou RC posudzovania vhodnosti žiadosti o prijatie dieťaťa do RC, samotného prijímu dieťaťa do RC s realizáciou úvodného rozhovoru za prítomnosti žiadateľa, z ktorého neboli vedené písomné záznamy. Týždeň po prijatí dieťaťa do RC uskutočnila s dieťaťom prvý diagnostický rozhovor, oboznámila ho s pravidlami spolupráce a prevenciou pred prejavmi šikanovania. Z diagnostického rozhovoru viedla písomné záznamy, ktoré obsahovali dôvody prijatia, adaptáciu dieťaťa na nové prostredie, údaje o rodine, záujmoch dieťaťa, informácie z pozorovania dieťaťa psychologičkou. Uviedla, že pri zisťovaní anamnestických údajov nevyužívala dotazníky ani žiadne psychodiagnostické nástroje. Pri zabezpečovaní psychologickej a špeciálnopedagogickej diagnostiky spolupracovali so zamestnancami elokovaného pracoviska v Hnúšti ako súčasť Centra poradenstva a prevencie Rimavská Sobota, ktorí realizovali diagnostiku priamo v RC. Väčšina diagnostiky bola realizovaná v mesiaci október a november 2024, niektoré diagnostické správy detí neboli k dispozícii, psychologička ich predložila ku koncu výkonu tematickej inšpekcie v RC. Na orientačnú diagnostiku využívala osobnostné dotazníky CPQ a pre mládež (HSPQ), psychologické testy Ravenove progresívne matice, Wechslerova inteligenčná škála pre deti WISC-III^{sk}, na zisťovanie vzájomných vzťahov test medziľudských vzťahov v rodine a v širšom sociálnom prostredí dieťaťa T-106 CATO, na hodnotenie a monitorovanie symptómov depresie dotazník PHQ-9. Deťom poskytovala individuálnu formu intervencie, skupinové intervencie pri riešení problému vo VS, individuálnu psychoterapiu formou rozhovorov prioritne pri riešení akútnych problémov dieťaťa. Realizovala preventívne aktivity individuálne aj ciele (napr. prevencia drogovej závislosti, šikanovania), podľa jej vyjadrenia každé 3 mesiace zadávala anonymné dotazníky zamerané na odhaľovanie príznakov a prejavov šikanovania medzi deťmi, čo nevedela preukázať. Predložila vyhodnotenie anonymného dotazníka zadaného 46 deťom v januári 2025, zo záverov ktorého vyplynulo bezpečné prostredie bez prejavov šikanovania medzi deťmi v RC. Poskytovala deťom a pedagogickým zamestnancom konzultácie, pripravila interný materiál na riešenie šikanovania v škole a vo VS. Bola zodpovedná za tvorbu a kompletizáciu IRP, po prvom mesiaci pobytu dieťaťa v RC na základe vychovávateľmi vyplneného dotazníka Škála vlastností a prejavov správania sa žiakov, škálových dotazníkov zhotovila adaptačno-diagnostickú správu, ktorú dopĺňala po doručení diagnostických správ zo zariadenia poradenstva a prevencie. Hodnotenie IRP

po 3 mesiacoch pobytu dieťaťa v zariadení uskutočnila na základe vyhodnotenia výsledkov dotazníkov Škála rizikového správania od vychovávateľov a Škálový dotazník správania žiaka od učiteľov. Spracovaním záverečného psychologického hodnotenia participovala na príprave záverečnej správy, ktorú kompletizovala sociálna pracovníčka. Neviedla terapeuticko-korekčné cvičenia, poukázala na minimálnu prácu s rodinou, ktorá spočívala v individuálnej psychoterapii, poskytovaní informácií o psychickom stave dieťaťa, psychologickom poradenstve zameranom na fungovanie a pravidlá činnosti dieťaťa v rodinnom prostredí, riešenie hádok a hľadanie ich príčin. Spomenula prizvanie zákonného zástupcu v prípade konania prípadovej konferencie v kooperácii so zamestnancami ÚPSVaR s riešením ďalšej starostlivosti o dieťa. Zúčastňovala sa komunitného stretnutia, súdnych pojednávaní a výsluchov. Pozícia **sociálneho pedagóga** bola v RC vytvorená od 01. 09. 2024. Preukázaná dokumentácia (sociálne správy, záznamy z rozhovorov s deťmi) a rozhovor s ním poukázali na pedantný a vysoko profesionálny prístup v oblasti prevencie, intervencie, poradenstva, riešenia problémov detí v snahe eliminovania výskytu sociálno-patologických javov. V rozhovore uviedol, že sa zúčastňoval príjmu nového dieťaťa do RC, prvotné informácie o dieťati získaval rozhovorom so sociálnymi pracovníkmi CDR, zamestnancami oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, následne diagnostickým rozhovorom s dieťaťom ako základom pre sociálnu diagnostiku. Uprednostňoval individuálne stretnutia s deťmi založené na rozhovore, z ktorého spracovával písomné záznamy obsahujúce predmet rozhovoru a závery s navrhovanými postupmi a prijatými opatreniami. Každé dieťa malo založené portfólio. Skupinové stretnutie realizoval v prípade prijatia nového dieťaťa, ktorého ostatné deti vo VS neprijímali a so žiakmi 6. ročníka so zameraním na zistenie ich spokojnosti s pobytom v RC. K zlepšeniu sociálnych vzťahov medzi 2 chlapcami realizoval sekundárnu prevenciu a socioterapiu, riešil problémy detí spojené s prejavmi neakceptovateľného správania sa (napr. fyzické násilie voči učiteľovi, vyhrážanie sa, používanie vulgárnych nadávok). Pri výskyte prejavov šikanovania jedného chlapca využíval aktivity s prvkami sociálnej rehabilitácie. So žiakmi 9. ročníka realizoval skrining s cieľom identifikovať problémové správanie sa detí, v mesiaci november prednášku zameranú na riziká užívania omamných látok, agresivitu a útočné správanie sa. Zdravotnú starostlivosť o všetkých 54 detí v RC poskytovala jedna **zdravotná sestra**, ktorá zabezpečovala podávanie liekov, základné ošetrovanie alebo sprievod dieťaťa na odborné lekárske vyšetrenie.

DOVOLENÉ PRERUŠENIE POBYTU DIEŤAŤA V RC

Evidencia o dovoľenom prerušení pobytu dieťaťa v RC bola vedená v tzv. knihe hlásenia, osobné spisy detí boli neúplné, väčšša obsahovali mailovú komunikáciu RC s príslušnými zamestnancami oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR, CDR, v niektorých sa nachádzali aj zákonným zástupcom podpísané záznamy o dovoľenom prerušení pobytu dieťaťa v RC a jeho prevzatí, väčšinou chýbali stanoviská orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Podľa evidencie trávilo v školskom roku 2023/2024 vianočné prázdniny s rodinnými príslušníkmi alebo v CDR 29 detí (19 chlapcov a 10 dievčat), čo predstavovalo 69,0 % z celkového počtu detí v RC. Počas jarných prázdnin bolo mimo RC v domácom prostredí 11 detí (6 chlapcov a 5 dievčat, 23,4 %), veľkonočných prázdnin 8 (6 chlapcov a 2 dievčatá, 17,4 %) a letných prázdnin 29 (18 chlapcov a 11 dievčat, 74,4 %), čo zodpovedalo údajom uvedeným v analýze súčasnému stavu ŠVZ. Dovoľené prerušenie pobytu dieťaťa v RC záviselo od výsledkov hodnotenia a splnenia podmienok stanovených v disciplinárnom poriadku, čo potvrdila v rozhovore riaditeľka RC. Uviedla, že o dovoľenom prerušení pobytu dievčat a chlapcov v RC rozhodovali približne 2 týždne pred začiatkom prázdnin, pokiaľ malo dieťa udelené v priebehu 2 týždňov korekčné výchovné opatrenie, nepovolili pobyt v domácom prostredí napriek súhlasnému stanovisku príslušného orgánu

sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Analýzou dokumentácie k dovolenému prerušeniu pobytu dieťaťa v RC v náhodne vybraných osobných spisoch 10 detí za školský rok 2023/2024 bola zistená neúplnosť v dôsledku chýbajúcich vyjadrení príslušných zamestnancov oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR u viac ako dvoch tretín, žiadosti RC o ich vyjadrenie u polovice. Riaditeľka RC v neformálnom rozhovore sa vyjadrila, že niektoré oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR nedoručili stanoviská k dovolenému prerušeniu pobytu detí v RC mailom, prípadne do elektronickej schránky alebo sa vyjadrili po termíne, niektorí zamestnanci o svojom stanovisku komunikovali so sociálnou pracovníčkou telefonicky. Údaje v knihe hlásení a dokumentácia k dovolenému prerušeniu pobytu dieťaťa v RC poukázali na skorší dátum prerušenia pobytu dieťaťa v RC ako bol stanovený dátum vianočných prázdnin 2023 (napr. o 10 dní – 1 dieťa, o 5 dní – 2 deti, o 4 dni – 2 deti, o 2 dni – 1 dieťa, o 1 deň 19 detí), čo malo negatívny dopad na plnenie povinnej školskej dochádzky. K dovolenému prerušeniu pobytu detí v RC počas víkendu absentovala v ich osobných spisoch príslušná dokumentácia. Nedostatky sa vyskytli v rozdielnosti dátumu začiatku dovoleného prerušenia pobytu 2 detí v RC v zázname podpísanom zákonným zástupcom (21. 12. 2023, 27. 06. 2024) a v knihe hlásení (22. 12. 2023, 28. 06. 2024), ako aj v dátume jeho návratu (30. 08. 2024) a zabezpečenia starostlivosti zákonným zástupcom (do 31. 08. 2024). Sporadicky sa vyskytla formálna chyba v uvedení roku dovoleného prerušenia pobytu dieťaťa v RC (napr. 16. 02. 2024 – 25. 02. 2025) pre zamestnanca oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR. Dovolené prerušenie pobytu dieťaťa v RC bolo podľa predložených záznamov oznamované aj súdu, ojedinele sa vyskytla nezrovnalosť v uvedení adresy súdu, ktorý nerozhodol o jeho umiestnení do ŠVZ (napr. Revúca namiesto Rimavská Sobota). U 2 detí sa rozpätie dovoleného prerušenia pobytu v RC oznámené oddeleniu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR (28. 06. 2024 – 30. 08. 2024) a okresnému súdu (28. 06. 2024 – 02. 09. 2024) nezhodovalo. Dieťa prijaté na základe žiadosti zákonného zástupcu malo dovolené prerušenie pobytu v RC v čase vianočných, jarných (oznámené ÚPSVaR) a letných prázdnin (otázne sa javilo oznámenie súdu), ďalšie dieťa len v čase vianočných prázdnin bez záznamu o jeho prevzatí zákonným zástupcom a údaj o rozsahu trávania pobytu v rodinnom prostredí. Pri dovolenom prerušení pobytu dieťaťa v RC za účelom trávania obdobia vianočných prázdnin v CDR bolo mailom zaslané oznámenie aj zamestnancovi oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR. V RC viedli evidenciu individuálnych vychádzok, ktorá poukázala na jej umožnenie 30 deťom vrátane detí do 15 rokov.

NEDOVOLENÉ PRERUŠENIE POBYTU DIEŤAŤA V RC

Sociálna pracovníčka a vedúci vychovávateľ zhodne uviedli, že oznamovaciu povinnosť voči OO PZ v Rimavskej Sobotě pri nedovolenom prerušení pobytu dieťaťa v RC plnil vedúci vychovávateľ, voči orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sociálna pracovníčka. Zoznam evidencie detí o nedovolenom prerušení ich pobytu v RC sa nezhodoval so záznamami vychovávateľov v knihe hlásení. V školskom roku 2023/2024 sa dopustilo nedovoleného prerušenia pobytu v RC 21 detí spolu 25-krát, z toho 2 opakované. Kontrola plnenia oznamovacej povinnosti bola zameraná na osobné spisy 10 detí. Nakoľko sa v školskom roku 2024/2025 z uvedeného počtu detí s nedovoleným prerušením pobytu v RC nachádzalo len 6, osobné spisy boli doplnené výberom 4 detí s evidovaným nedovoleným prerušením pobytu v aktuálnom školskom roku. V RC evidentne tolerovali ospravedlnenie zákonného zástupcu pri nevrátení sa dieťaťa z dovoleného prerušenia pobytu v stanovenom termíne z dôvodu choroby, čoho dôkazom bola neprítomnosť jedného dievčaťa v čase výkonu tematickej inšpekcie od 28. 02. 2025. Riaditeľka RC uviedla, že na základe telefonickej

komunikácie so zákonným zástupcom dievčaťa bola dôvodom jej neprítomnosti choroba, ale do ukončenia výkonu tematickej inšpekcie nemala k dispozícii žiaden doklad potvrdzujúci uvedenú príčinu jej absencie v ŠVZ. Predložená dokumentácia nebola kompletne vedená, v obsahu dokumentov o oznamovaní nedovoleného prerušenia pobytu dieťaťa v RC sa vyskytli nezrovnalosti. V polovici osobných spisov chýbali oznámenia pre zamestnancov príslušných oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR, takmer v tretine (30,0 %) pre súd, ktorý rozhodol o umiestnení dieťaťa do RC. Osobné spisy obsahovali väčšinou mailovú komunikáciu s jednotlivými inštitúciami (ÚPSVaR, prokuratúra), písomná korešpondencia sa týkala súdov a potvrdení OO PZ Rimavská Sobota o oznámení nedovoleného prerušenia pobytu dieťaťom v RC. Výrazné nedostatky sa vyskytli v oznámeniach pre súdy z dôvodu uvádzania rovnakého čísla evidencie dieťaťa v RC u polovice z nich, z toho u pätiny i napriek inému dátumu nedovoleného prerušenia pobytu v RC. Rovnako v nich absentovali čísla rozhodnutí a odtlačok pečiatky RC, ojedinele adresa súdu, ktorému malo byť oznámenie doručené. Overenie skutočného odoslania oznámení pre súdy nebolo možné, nakoľko podľa vyjadrenia sociálnej pracovníčky bola zamestnankyňa zodpovedná za evidenciu odoslanej pošty neprítomná. Záznamy o oznámení nedovoleného prerušenia pobytu zákonným zástupcom dieťaťa neboli preukázateľne doložené. Najmä pri nevrátení sa detí z dovoleného prerušenia pobytu dieťaťa v RC neboli oznámenia pre jednotlivé inštitúcie zasielané bez zbytočného odkladu, čo bolo zväčša spôsobené čakaním na návrat dieťaťa po prisľube zákonného zástupcu. V jednom osobnom spise bolo oznámenie pre oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR odoslané až 2 mesiace po nedovolenom prerušení pobytu dieťaťa v RC.

TVORBA A VYHODNOTENIE INDIVIDUÁLNYCH REEDUKAČNÝCH PROGRAMOV

Kontrola osobných spisov detí poukázala na neúplnosť diagnostických správ. V 3 osobných spisoch absentovali psychologické diagnostické správy určujúce pásmo intelektových schopností dieťaťa. V 6 osobných spisoch chýbali špeciálno-pedagogické diagnostické správy, z toho 4 u detí prijatých do RC od januára 2025. V osobných spisoch 3 detí nebola k dispozícii dokumentácia potvrdzujúca poruchy správania alebo poruchy aktivity a pozornosti. Osobné spisy detí obsahovali osobnú, rodinnú, sociálnu a zdravotnú anamnézu, školské anamnestické údaje, rozhodnutia súdu o umiestnení dieťaťa, rozhodnutia riaditeľky RC o prijatí dieťaťa. Súčasťou dokumentácie boli aj žiadosti žiadateľov o pobyt (sociálna kurátorka, zákonný zástupca, zástupca CDR). V jednom osobnom spise bola žiadosť bez pečiatky a podpisu žiadateľa a bez preukázateľného potvrdenia o dátume prijatia. V druhom spise chýbala preukázateľná žiadosť žiadateľa a odpoveď RC. Vo všetkých osobných spisoch chýbali záznamy preukazujúce oboznámenie dieťaťa v prítomnosti žiadateľa s jeho právami a povinnosťami, základnými podmienkami pobytu v RC, podmienkami kontaktu s rodinou a o systéme fungovania denného režimu v RC. Z rozhovoru so sociálnou pracovníčkou vyplynulo, že poskytla novoprijatým deťom len základné informácie, bližšie informácie poskytovali vychovávatelia. Spisy detí prijatých do RC z DC Ružomberok obsahovali správy z diagnostického pobytu a psychologického vyšetrenia. Súčasťou správy boli hodnotenia zo školy a výchovy, psychologické hodnotenia a odporúčania pre ďalší reedukačný proces dieťaťa. Vo všetkých osobných spisoch sa nachádzali IRP rôznej formy podľa jednotnej štruktúry. IRP detí prijatých do RC v predošlých školských rokoch neobsahovali záznamy z hodnotenia správania podľa škály rizikového správania, popisovali charakteristické správanie sa dieťaťa, ciele, formy a prostriedky reedukácie. Súčasťou každého IRP bola správa zo sociálneho hodnotenia dieťaťa vypracovaná sociálnym pedagógom RC. Po uplynutí prvého mesiaca pobytu dieťaťa v zariadení boli vypracované formálne hodnotenia (všeobecná charakteristika dieťaťa, anamnestické údaje, ciele, formy metódy a prostriedky) procesu adaptácie. V záznamoch z adaptačnej fázy neboli diagnostické záznamy

zo školy a výchovy mimo vyučovania, chýbali prognózy, návrhy a odporúčania. Vybrané IRP boli prehodnocované raz za štvrtrok bez preukázateľnej špeciálnopedagogickej, sociálnej a psychologickéj diagnostiky. V IRP chýbali rozsiahlejšie hodnotenia výchovy mimo vyučovania aj napriek tomu, že vychovávatelia mali vo svojej dokumentácii o deťoch spracované individuálne hodnotenie každého dieťaťa. V IRP chýbali aj záznamy o diagnosticko-reedukačných postupoch učiteľov a vychovávateľov. Dátumy prehodnocovania IRP neboli v súlade s vypracovanými individuálnymi hodnoteniami vychovávateľov. Za vyhodnocovanie IRP zodpovedala psychologička RC. Pri vyhodnocovaní 8 IRP detí umiestnených na základe rozhodnutia súdu absentovala spolupráca s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Na tlačivách preukazujúcich spoluprácu pri vypracovaní IRP dieťaťa chýbali podpisy zamestnancov prítomných na konzultácii za RC, ako aj pečiatky zamestnancov orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. V jednom IRP bola zdokladovaná konzultácia a prehodnotenie IRP v spolupráci so zamestnancom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR skôr, ako dieťa nastúpilo na pobyt do RC. V IRP uvádzali všeobecnú charakteristiku dieťaťa, nerozlišovali zložky správania sa dieťaťa v škole a vo výchove mimo vyučovania. Absentovali konkrétne informácie o sociálnej pozícii a sociálnom statuse dieťaťa vo VS, informácie problémovej oblasti dieťaťa, jeho silné stránky, hodnotenie potenciálu a pozitívne rezervy osobnosti dieťaťa, úroveň spolupráce zákonných zástupcov s RC, úroveň osvojenia a praktického používania kompetencií, prognózy, príčiny progresu a regresu dieťaťa, v prípade potreby navrhnuté korekcie IRP. V predloženej dokumentácii bol zistený nesúlad medzi informáciami uvádzanými v IRP a knihou hlásení o dobrovoľnom prerušení pobytu dieťaťa v RC. IRP jedného dieťaťa obsahovalo informácie o dovolenom prerušení pobytu v RC v čase letných prázdnin, čo nekorešpondovalo so záznamom v knihe hlásení.

VYBAVENIE IZIEB A ZARIADENÍ NA OSOBNÚ HYGIENU

RC sa nachádzalo na okraji obce, patrilo mu priestorovo rozľahlý areál. Na športové účely sa využívali ihriská (antukové, asfaltové basketbalové, hádzanárske) a antukový ovál, v zimnom období telocvičňa, na pracovné činnosti trávnaté plochy, pozemok a skleník. RC malo k dispozícii niekoľko budov, pri vstupe sa nachádzali 3 spojené dvojpodlažné domy. V dvoch boli zriadené kancelárie riaditeľky RC, administratívnych zamestnankýň a sociálnej pracovníčky, priestory jedného sa v minulých rokoch využívali pre otvorené VS dievčat a chlapcov, v súčasnosti boli bez využitia. Väčší komplex tvorili spojovacou chodbou navzájom prepojené budovy telocvične, ubytovacej časti a školy. V danom komplexe sa nachádzali jedáleň a miestnosti pre pedagogických a odborných zamestnancov. Školské prostredie tvorilo 9 tried, z toho 6 tried ZŠ a 3 triedy ŠZŠ, 2 odborné učebne (počítačová, interaktívna), cvičná kuchynka a relaxačná miestnosť so sedacími súpravami. Oddychová zóna bola vybavená pingpongovým a biliardovým stolom, stolným futbalom. Z vyjadrenia riaditeľky RC vyplynulo, že mali zakúpené vybavenie pre miestnosť Snoezelen, ktorá v ŠVZ nebola stále zriadená (zistenia uvedené aj v správe o výsledkoch školskej inšpekcie číslo 6052/2021-2022). Ubytovanie 2 VS dievčat a činnosť mimo vyučovania umožňovali priestory zrekonštruovaného interiéru kaštieľa.

Prízemie komplexu tvorili telocvičňa, šatňa, úložný priestor s otvorenými policami na tenisky uloženými podľa veľkosti, priestory práčovne, príjmu a výdaja bielizne, miestnosti zástupcu riaditeľky RC pre mimoškolskú činnosť, psychologičky a zdravotnej sestry. Bunkovým systémom bola riešená ochranná miestnosť a miestnosť pre zdravotnú izoláciu. Nachádzali sa v nej 2 postele, nočné stolíky, stoličky, stôl, mreže oddeľovali radiátor a nad ním umiestnené okno. Obklad na jednej stene miestnosti pre zdravotnú izoláciu nebol celistvý. Pre deti umiestnené v zdravotnej izolácii bolo k dispozícii samostatné hygienické zariadenie (toaleta, umývadlo, sprcha, ohrievač na vodu). Ubytovacia časť s izbami a spoločenskými miestnosťami sa

nachádzala na 2 poschodiach v ľavom a pravom trakte. Každá VS disponovala spoločenskou miestnosťou, hygienickým zariadením, zariadením na osobnú hygienu, 3 alebo 4 izbami, priestranou chodbou s jednodielnymi skriňami na uloženie ošatenia detí. Na 1. poschodí zriadili priestory pre 2 VS chlapcov, nočných vychovávateľov a zborovňu vychovávateľov. Na 2. poschodí sa nachádzali 3 VS, z toho jedna pre dievčatá bola v pravom krídle. Prechodové dvere oddeľovali od seba priestory jednotlivých VS. Spoločenské miestnosti boli vkusne zariadené, vybavené sedacími súpravami, stolmi, stoličkami, nábytkovou zostavou a televízorom, niektoré Hi-Fi systémom, akváriami. Na informačnom paneli boli zverejnené hodnotiaca tabuľka so získanými bodmi za jednotlivé dni v rámci aktuálneho týždňa, prehľad celkového hodnotenia (vzorný, nevzorný, korekčné výchovné opatrenie), harmonogram činností (pracovné dni, dni voľna a pracovného pokoja), zameranie športovej a pracovnej činnosti počas týždňa, rozdelenie priestorov na upratovanie, kritériá udelenia korekčného výchovného opatrenia 1. – 4. stupňa. Zrekonštruované hygienické zariadenia so senzorovým stropným svetlom pozostávali z dvoch častí, v jednej bolo umývadlo, v druhej 2 pisoáre a 2 WC kabínky. Na osobnú hygienu sa používal samostatný priestor s 3 umývadlami a polouzavretou sprchou so sprchovým závesom. Bol vybavený 2 poličkami, vešiakmi, zrkadlom a ohrievačom vody (bojler). Podlahovú krytinu tvorili dlaždice, steny neporušené celistvé obklady. Dvojposteľové alebo trojposteľové izby s linoleom ako podlahovou krytinou, plastovými oknami s kľučkami a bez mreží mali na jednej strane budovy od miestnej komunikácie namontované vnútorné žalúzie. V izbách sa nenachádzali jednodielne skrine, tie boli umiestnené na chodbe v dostatočnom počte (12 – 14 ks) pre každé dievča a chlapca. Ostatné vybavenie izieb zodpovedalo stanoveným požiadavkám. Súčasťou izby boli postele s matracmi zastlané plachtou a dekou, do úložného priestoru deti ráno odkladali podušky a prikrývky s obliečkami. V každej izbe sa nachádzali spoločný stôl, stoličky a poličky podľa počtu postelí, nočné stolíky, vešiak s 3 háčikmi, zrkadlová fólia (chýbajúca v jednej izbe bola doplnená v priebehu dňa). Izby boli útulné, čisté, s udržiavaným poriadkom, v niektorých sa nachádzali izbové rastliny a akvárium. V 3 izbách chlapcov a v izbe dievčat nebola na 4 posteliach plachta, z toho 2 lôžka boli neobsadené. Chýbajúce plachty vedúci vychovávateľ vysvetlil ich výmenou vzhľadom na enurézu niektorých detí. Neobsadené lôžka zvyčajne nemali podušky a prikrývky v úložnom priestore. V 2 izbách chlapcov na 2. poschodí boli zistené nedostatky - praskliny nad oknom, v rohu tmavé fľaky (pravdepodobne plesne), nepriliehajúca podlahová krytina. V 1 izbe dievčat sa vyskytla nesúvislá podlahová krytina a znečistená stena za dverami. V historickom kaštieli boli vyčlenené priestory pre 2 VS dievčat. Na jeho prízemí sa nachádzali priestranné, vkusne zariadené spoločenské miestnosti a v čase výkonu tematickej inšpekcie nevyužívaná kuchynka (uloženie pomôcok na výrobu hrnčiarskych predmetov a vypaľovanie keramiky). Vedúci vychovávateľ v neformálnom rozhovore uviedol, že plánujú s jej využitím v budúcom období po získaní finančných prostriedkov. Na poschodí zriadili pre každú VS 1 dvojposteľovú izbu a 3 jednoposteľové izby, v podkroví 2 dvojposteľové. V izbách chýbali vešiaky a v podkroví aj poličky. Uvedený nedostatok vedúci vychovávateľ promptne vyriešil, absentujúce poličky a vešiaky boli v priebehu dňa namontované. V izbách sa väčšinou namiesto jednodielnej skrine nachádzali dvojdielne, v podkroví len 1 dvojdielna skriňa, pre neobsadené lôžko neboli v 1 izbe k dispozícii poduška, prikrývka a plachta. Podlahovú krytinu v izbách tvorila plávajúca vinylová podlaha, na ukážkovo ustlaných posteliach boli farebné a vzorkované deky, plyšové hračky, na nočných stolíkoch a poličkách predmety osobnej potreby a kozmetika. Každá VS mala samostatné zrekonštruované hygienické zariadenie (2 WC kabínky, výlevka) a zariadenie pre osobnú hygienu (2 polouzavreté sprchy so sprchovými závesmi, 2 umývadlá, zrkadlo, nástenné police na hygienické potreby, vešiak, ohrievač na vodu, vykurovací rebrík/radiátor) s dlaždicami a obkladmi stien.

UMIESTŇOVANIE DETÍ DO OCHRANNEJ MIESTNOSTI

V knihe hlásení boli v školskom roku 2023/2024 zaznamenané údaje o zadržaní 3 chlapcov a 1 dievčaťa po nedovolenom prerušení pobytu v iných ŠVZ (RC Veľké Leváre, DC Lietavská Lúčka) a ich dočasného umiestnenia v RC. V zázname o zadržaní 1 chlapca bola poznámka o jeho opakovanom (dvakrát) umiestnení do ochrannnej miestnosti. V školskom roku 2024/2025 bolo evidovaných 6 zadržaných detí (4 chlapci a 2 dievčatá) z RC Bačkov, Mlynky a Veľké Leváre. Vedúci vychovávateľ v neformálnom rozhovore uviedol, že v školskom roku 2024/2025 ochrannú miestnosť nevyužívali, ním vedená elektronická dokumentácia o umiestnení detí do ochrannnej miestnosti neobsahovala žiadne záznamy. Jeho slová potvrdili v riadenom rozhovore náhodne vybrané dievčatá a chlapci umiestnení v RC.

Ochranná miestnosť zriadená na prízemí vedľa miestnosti zdravotnej izolácie svojimi rozmermi 12,85 m² spĺňala predpísanú podlahovú plochu najmenej 8 m². Jej výška (3,183 m, 3,195 m a 3,197 m) meraná na rôznych miestach presiahla 300 cm. Monitorovanie priestoru ochrannnej miestnosti bolo zabezpečené kamerou. Nábytok (posteľ postlaná plachtou s poduškou a prikrývkou s obliečkami, stôl a stolička) bol pevne pripevnený k podlahe pokrytej linoleom. Jedna stena bola upravená ako zelená tabuľa. V miestnosti boli zabudované nerezové umývadlo a porcelánové WC bez sedacej dosky, nádržka na vodu umiestnená mimo miestnosti. Z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia dieťaťa umiestneného do ochrannnej miestnosti sa umiestnenie umývadla do útvaru obloženého keramickými obkladmi v tvare kvádra s ostrými hranami javilo menej vhodné. Na jednej stene boli viditeľné praskliny, chýbala soklová lišta upravujúca okraje linolea. Za mrežou s dverami sa nachádzal radiátor umiestnený pod oknom. Osvetlenie miestnosti s vonkajším ovládaním bolo mimo dosahu dieťaťa, funkčné zvukové zariadenie na privolanie pedagogického zamestnanca vo vnútri ochrannnej miestnosti. Materiál na vzdelávanie a relaxáciu (knihy, časopisy, puzzle a pastelky) sa nenachádzal priamo v ochrannnej miestnosti, bol uložený v skrinke v predsieni.

POSKYTOVANIE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

Zdravotnú starostlivosť v RC poskytovala kvalifikovaná zdravotná sestra. Pri prijatí dieťaťa do RC prevzala od sociálnej pracovníčky zdravotnú dokumentáciu, pokiaľ bola ihneď k dispozícii od sprevádzajúceho zákonného zástupcu alebo sociálneho kurátora a samotné dieťa. Zrealizovala vstupnú prehliadku, v ktorej evidovala okrem výšky, hmotnosti a zdravotných anamnestických údajov z detstva aj vonkajšie charakteristické znaky dieťaťa potrebné pre ľahšiu identifikáciu pri nedovolenom prerušení jeho pobytu v RC. V prípade, že dieťa do RC prišlo bez zdravotnej dokumentácie, zasielala spádovému lekárovi po dohode s lekárkou Žiadosť o vyradenie dieťaťa z evidencie a zaslanie zdravotnej dokumentácie. Pediatrička z Rimavskej Soboty navštevovala deti v RC dvakrát do mesiaca, v prípade potreby pediatričku navštevovali priamo v ambulancii. Zubná lekárka realizovala dvakrát do roka stomatologické prehliadky priamo v RC. Pri zisteniach vyžadujúcich jej zdravotnú starostlivosť boli deti objednané na ošetrovanie do zubnej ambulancie v Rimavskej Sobote. Z predloženej dokumentácie a vyjadrenia zdravotnej sestry vyplynulo, že evidovala 28 detí v pedopsychiatrickej liečbe, podávanie liekov zabezpečovala ráno a poobede. Vo večerných hodinách podávali lieky vychovávateľia. Lieky pripravovala do dávkovačov a tie následne umiestňovala do zabezpečenej liekovky umiestnenej v jedálni. Zdravotná sestra viedla evidenciu podávania liekov, poskytovala zdravotnú starostlivosť pri drobných úrazoch, objednávala a sprevádzala deti na odborné lekárske vyšetrenia.

ROZHOVOR S DEŤMI UMIESTNENÝMI V RC

Na riadený rozhovor bolo náhodne vybraných 10 detí (4 dievčatá a 6 chlapcov) vo veku 12 – 15 rokov, z nich 8 boli žiakmi 6. – 9. ročníka ZŠ a 2 žiačkami 8. a 9. ročníka ŠZŠ. Každá VS bola

zastúpená 1 až 2 deťmi, dĺžka ich pobytu v RC sa pohybovala od 4 do 41 mesiacov. Riadený rozhovor sa realizoval po ich súhlase a vyjadrení dobrovoľnej účasti na rozhovore.

Dievčatá a chlapci boli počas rozhovoru uvoľnení, bezprostredne odpovedali na školskou inšpektorkou položené otázky. Pocit bezpečia v priestoroch RC vnímali všetky opýtané deti. Uviedli, že sa tu cítili dobre, dve dievčatá dokonca lepšie ako v domácom prostredí, jedno z nich uvažovalo o ústavnej starostlivosti z dôvodu možnosti ďalšieho pobytu v RC. Deťom sa páčila každodenná športová činnosť, striedanie výchovných činností, vyzdvihli prístup vychovávateľov k nim (poskytnutie pomoci, rozhovory, dôvera), pochvaľovali si vedúceho vychovávateľa (zabezpečenie koberca do izby, riešenie problémov, systém hodnotenia), ktorého oslovovali ujo Majo. Ako negatívum v RC zvyčajne vnímali potrebu vzdelávania sa, viac ako tretina (40,0 %) malé porcie stravy, prevahu zemiakov ako prílohy k jedlu, tvrdé pečivo na raňajky, nepodávanie džúsov na desiatu, skoré podávanie večere (vo večerných hodinách pociťovanie hladu), pätina zákaz účasti na brigádach v aktuálnom školskom roku, ojedinele zákaz fajčenia a pitia kávy.

Najmä deti po 5 – 6 mesiacoch pobytu v RC pociťovali smútok za rodinnými príslušníkmi a blízkymi osobami. Zhodne popreli výskyt akýchkoľvek prejavov násilného správania sa inými deťmi voči svojej osobe alebo medzi deťmi navzájom, väčšina (80,0 %) nebola svedkom fyzického ani psychického násillia či šikanovania. Spomenuli výskyt nevhodného správania sa medzi deťmi, ktoré spočívalo v používaní nadávok, vzájomnom provokovaní sa, hádkach, ojedinele bitkách, ktoré riešili vychovávatelia a vedúci vychovávateľ rozhovorom, na komunitnom stretnutí, systémom hodnotenia (napr. udelenie nižšieho počtu bodov, korekčného výchovného opatrenia). Na hypotetickú otázku ohľadom zdôverenia sa s nepríjemnými skúsenosťami v prípade výskytu akejkoľvek formy násillia v zariadení by sa viac ako dve tretiny detí (70,0 %) obrátili na vychovávateľov vrátane vedúceho vychovávateľa, pätina na sociálneho pedagóga alebo na dospelé osoby v RC. Len jedno dieťa by sa nezdôverilo žiadnemu zamestnancovi v RC napriek skutočnosti, že verilo vychovávateľom, príčinu bližšie neuviedlo. Všetky deti popreli výskyt nevhodného správania sa zamestnancov RC voči nim, poukázali na dobré zaobchádzanie vychovávateľov s nimi. Jedno dieťa spomenulo vtipkovanie vychovávateľa vnímané inými dievčatami ako urážky, údajné bezdôvodné budenie dievčat nočným vychovávateľom, jedno dieťa nevhodný výrok nočného vychovávateľa na adresu dievčat, čo riešil vedúci vychovávateľ po ich oznámení. Možnosť výberu činnosti počas voľného času a pocit súkromia uviedli všetci respondenti. Počas voľného času sa venovali športovým aktivitám (hranie futbalu, florbalu), počúvaniu hudby, pozeraniu televízneho programu, vareniu čaju. Niektoré deti nevedeli, čo znamená výraz súkromie. Po vysvetlení školskou inšpektorkou a uvedení konkrétneho príkladu uvádzali súkromie pri telefonickom kontakte, otváraní a čítaní listu, na izbe, pri každodennom sprchovaní sa. Pätina detí poukázala na nutnosť rýchleho osprchovania sa (2 – 3 minúty) z dôvodu, že po určitom čase (napr. po osprchovaní sa 4 chlapcov) nebola k dispozícii teplá voda. Všetky deti sa vyjadrili kladne na otázku týkajúcu sa vytvárania priestoru a poskytnutia možnosti na vyjadrenie názoru na komunitnom stretnutí, no viac ako polovica (60,0 %) z nich nemala záujem vyjadriť sa k nastoleným témam alebo riešeným problémom, z nich takmer tretina (30,0 %) počas svojho pobytu v RC nezaujala žiadne stanovisko. Možnosť telefonického alebo osobného kontaktu s rodinnými príslušníkmi a im blízkymi osobami potvrdili všetky opýtané deti. Väčšina z nich (80,0 %) poprela prítomnosť vychovávateľa počas telefonického rozhovoru, možnosť komunikácie v maďarskom jazyku uviedlo jedno dieťa. Pätina respondentov poukázala na prítomnosť vychovávateľa v miestnosti, kde sa realizoval telefonický rozhovor. Zákonní zástupcovia, rodinní príslušníci a blízke osoby im mohli telefonovať do RC každý deň počas podávania olovrantu (v čase od 16,00 do 16,30 hod.), rozhovory sa uskutočnili vo vestibule v trvaní 3 minút. Deti mohli telefonovať na izbách v rozsahu 5 – 10 minút v určený

deň v týždni podľa prideleného upratovania priestorov VS. V závislosti od správania a hodnotenia mohli používať vlastný mobilný telefón. Deti uviedli, že návštevy sa realizovali vo vestibule, v závislosti od správania a hodnotenia (bez udelenia korekčného výchovného opatrenia) mohli ísť s návštevou aj mimo areál RC (do dediny alebo okresného mesta). Polovicu opýtaných detí nenavštívili v RC rodinní príslušníci, podľa ich vyjadrenia bola dôvodom ďaleká vzdialenosť, neželanie si ich prítomnosti v RC, aby im po ich odchode nebolo smutno. V knihe návštev za školský rok 2023/2024 bolo 107 záznamov o návšteve 29 detí minimálne jedenkrát a maximálne dvanásťkrát do roka, od začiatku školského roka 2024/2025 do výkonu tematickej inšpekcie sa uskutočnilo 60 návštev 31 detí minimálne raz a maximálne desaťkrát, z toho 26 detí sa aktuálne nachádzalo v RC. Viac ako polovica detí (51,9 %) nemala návštevu v RC. Podľa viac ako polovice detí (60,0 %) trávili popoludnie v areáli RC, takmer tri tretiny (30,0 %) uviedli, že pobyt vonku závisel od počasia a ich správania sa, záporná odpoveď jedného dieťaťa súvisela s ich nezaujmom chodiť von každý deň. S výnimkou jedného dieťaťa patrili k najčastejším popoludňajším aktivitám športové činnosti, polovica uviedla pracovné a tvorivé činnosti, viac ako tretina (40,0 %) záujmovú činnosť a pravidelné činnosti podľa harmonogramu, ojedinele upratovanie, tréning na športové súťaže, hry, kvízy, prípravu na vyučovanie, vychádzku. Prevažná väčšina (90,0 %) sa vyjadrila, že im bola v RC poskytovaná zdravotná starostlivosť, ktorá spočívala v podaní lieku zdravotnou sestrou (napr. pri bolestiach brucha), objednaní na vyšetrenie k odbornému lekárovi (napr. kožný – výskyt vyrážok spomenutý 4 deťmi, chirurg – odstránenie znamienka, endokrinológ – štítna žľaza) a ošetrení poranenia (napr. koleno). Jedno dieťa sa k poskytovaniu zdravotnej starostlivosti vyjadrilo negatívne, čo súviselo s neriešením jej problémov zdravotnou sestrou, odmietavým postojom k objednaní k lekárovi a dlhou čakacou dobou. Školská inšpektorka upozornila vedúceho vychovávateľa na zdravotné problémy dieťaťa, ktorý bol o nich informovaný a zdôvodnil ich pretrvávanie odmietaním pitia dostatočného množstva tekutín a odborného vyšetrenia samotným dieťaťom. Pätina detí spomenula, že do RC dochádzala za účelom preventívnych prehliadok zubná lekárka a raz do mesiaca pedopsychiatrička. S výnimkou jedného dieťaťa ostatné deti boli informované o dôvodoch umiestnenia do RC, priamo povedali konkrétne príčiny (napr. záškoláctvo, užívanie legálnych a nelegálnych drog, trestná činnosť, neakceptovateľné správanie sa v CDR, útek z CDR mimo územia Slovenskej republiky). Jedno dieťa uviedlo, že sa dostalo do CDR a o 2 týždne po príchode sa ocitlo v RC. Viac ako dve tretiny detí (70,0 %) vedeli o dĺžke svojho pobytu v RC, takmer tretina (30,0 %) nemala o tom vedomosť. Väčšina detí (80,0 %) potvrdila návštevu sociálneho kurátora v RC, rozhovory s nimi o podmienkach v zariadení, viac ako dve tretiny (70,0 %) detí uviedli rozhovory so sociálnymi kurátormi o tom, čo bude nasledovať po ich odchode z RC. Jedno dieťa poukázalo na skutočnosť, že prvú návštevu sociálnej kurátorky malo po 2 rokoch svojho pobytu v RC, čo v neformálnom rozhovore potvrdila sociálna pracovníčka. Vzhľadom na to, že jej neverilo, na ostatné otázky týkajúce sa rozhovorov s ňou neodpovedalo. Z vyjadrenia jedného dieťaťa vyplynulo, že sociálna kurátorka bola za ním naposledy v mesiaci september a teraz malo pridelenú inú. Väčšina detí (80,0 %) poprela umiestnenie do ochrannej miestnosti, časť z nich uvádzala konkrétne mená iných detí, ktorí počas svojho pobytu boli v ochrannej miestnosti. Ďalšie otázky školskej inšpektorky preukázali, že deti si zamenili zdravotnú izoláciu za ochrannú miestnosť, nakoľko boli obe miestnosti vedľa seba. Pätina detí priznala svoje umiestnenie do ochrannej miestnosti bezprostredne po ich príchode do RC, pamätali si jej vybavenie, nevedeli už o dôvodoch ich umiestnenia a podmienkach pobytu v nej. Jedno dieťa uviedlo, že strávilo asi 1 hodinu v ochrannej miestnosti. O umiestnení zadržaných detí z iných RC do ochrannej miestnosti po ich nedovolenom prerušení pobytu v RC vedela päť detí. Rovnaký počet detí spomenulo, že v nej z ich RC už dávno nik nebol. Na umiestnenie ich rovesníkov do ochrannej miestnosti

v minulom školskom roku si spomenula takmer tretina detí (30,0 %), nimi uvedené mená alebo priezviská sa nezhodovali. Vyjadrenia dievčat a chlapcov o vytváraní podmienok na vierovyznanie zamestnancami RC sa odlišovali. Podľa viac ako tretiny (40,0 %) mohli sa pred spaním pomodliť, ojedinele spomenuli vychovávateľa, s ktorým sa rozprávali o náboženskej tematike. Sporadicky uviedli aj možnosť ísť na omšu do kostola, ale z RC ešte v kostole na omši neboli. Jedno dieťa poukázalo na vlastnú detskú bibliu v rómskom a slovenskom jazyku, čo si všimla školská inšpektorka pri fyzickej prehliadke izieb. Zhodný počet detí sa vyjadril negatívne, podľa niektorých návšteva kostola, účasť na omši, slávenie kresťanských sviatkov v RC nefungovali, pätina sa nevedela vyjadriť, čo súviselo s ich postojom k vierovyznaniu.

1.3 INÉ ZISTENIA

Kontrolou zriaďovacej listiny, jej 2 doplnkov a 5 dodatkov bolo zistené, že zriaďovateľ v dodatku zo dňa 23. 06. 2015 k zriaďovacej listine zo dňa 30. 05. 1996 vykonal zmenu v názve ŠVZ na Reedukačné centrum, Samuela Kollára 72, Čerenčany na základe potvrdenia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 2015-9488/21146:2-10C0 zo dňa 05. 06. 2015. Napriek uvedenému potvrdeniu zo strany Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky nenastala úprava v sieti škôl a školských zariadení Slovenskej republiky v priebehu 10 rokov. RC je v aktuálnej sieti škôl a školských zariadení Slovenskej republiky z marca 2025 naďalej registrované ako Reedukačné centrum, S. Kollára 51, Čerenčany.

2 ZÁVERY

Záväzné dokumenty boli spracované, vo výraznej miere reflektovali podmienky reedukačného centra. Ich výpovednú hodnotu znižoval výskyt nezrovnalostí v obsahu a používanie neaktuálnej odbornej terminológie. Spracovanie výchovného programu a školského poriadku vykazovalo súlad s náležitosťami v školskom zákone. Proces reedukácie realizovaný vhodne zvolenými postupmi, poskytovanou podporou a pomocou, pozitívnou motiváciou, otvorenou komunikáciou a dodržiavaním nastavených pravidiel garantoval druhú šancu pre deti s disociálnym, no najmä asociálnym správaním sa. Priorita reedukačného centra spočívala vo vedení detí k pochopeniu významu pravidelného režimu a dodržiavania taxatívne vymedzených interných pravidiel i spoločenskej etikety z hľadiska výhod pri prejavoch akceptovateľných foriem správania sa. Ciele boli preklopené zo štátneho výchovného programu pre reedukačné centrá, absentovali ciele preventívno-reedukačných činností s dopadom na ich ucelenosť a proces výchovy a prevýchovy detí. Stanovený obsah tematických oblastí výchovy sa nepremietol v záznamoch vedených v denníkoch výchovnej skupiny, akcent na pracovnú, telesnú a športovú výchovnú zložku prispieval k odbúraniu tenzie, sebarealizácii, lepšej fyzickej kondícii s dopadom na formovanie pozitívnych zmien v osobnosti detí a ich prejavoch správania sa. Nedostatkom bola absencia záznamov o obsahu jednotlivých tematických oblastí výchovy s dopadom na garantovanie ich plnenia v procese výchovy mimo vyučovania. Školský poriadok a interné dokumenty upravovali podrobnosti o podmienkach na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí, ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou a násilím. Obsahovali postupy a pravidlá osobného a telefonického kontaktu dieťaťa so zákonnými zástupcami a im blízkymi osobami, ako aj postupy pri nedovolenom prerušení pobytu dieťaťa v reedukačnom centre. Neúplnosť vymedzenia práv detí a zákonných zástupcov, okrajovo spracované pravidlá vzájomných vzťahov detí so zamestnancami reedukačného centra oslabovali jeho hodnotu a mali dopad na ucelenosť informácií. Hodnotiaci

systém s nastavenými výchovnými opatreniami a hodnotením vytváral podmienky vedúce k eliminovaniu negatívnych prejavov v správaní sa a konaní detí. Nezverejnenie výchovného programu na webovom sídle reedukačného centra, nepreukázateľné prerokovanie interných dokumentov v rade školského zariadenia, chýbajúce uznesenia vo vzťahu ich schváleniu na rokovaní pedagogickej rady obmedzovali informovanosť širokej verejnosti i participáciu členov rady a ostatných zamestnancov na ich tvorbe, úprave a pripomienkovaní obsahu. Napriek absencii preukázateľného oboznámenia detí o obsahu interných dokumentov reedukačného centra v riadenom rozhovore všetci respondenti preukázali znalosť fungovania hodnotiaceho systému i napriek jeho účinnosti od 01. 02. 2025, ako aj postupov pri nedodržaní vymedzených pravidiel a zásad.

Proces výchovno-vzdelávacej činnosti bol zabezpečený vychovávateľmi spĺňajúcimi požadované kvalifikačné požiadavky na 82,4 %. Traja vychovávatelia si v stanovenej lehote nedoplnili kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti vo svojej kategórii. Pozitívom bolo vytvorenie pozície sociálneho pedagóga v reedukačnom centre, čo sa prejavilo v kvalite spracovania sociálnej správy ako východiska pri tvorbe individuálnych reedukačných programov detí. Poskytovanie odbornej činnosti a plnenie úloh jednou psychologičkou na 54 detí v špeciálnom výchovnom zariadení sa javilo náročné z časového hľadiska i pravidelnosti poskytovania psychologického poradenstva či intervencie s cieľom identifikácie a odstránenia problémov detí, ktoré narúšali ich pohodu v priebehu reedukácie. Základnú zdravotnú starostlivosť o deti zabezpečovala v reedukačnom centre zdravotná sestra. Dohľad nad deťmi počas nočného pokoja bol realizovaný 2 nočnými vychovávateľmi na každé poschodie, v ktorom boli umiestnené 2 alebo 3 výchovné skupiny. Ich počet sa javil vyšší o jedného v porovnaní s odporúčaným počtom nočných vychovávateľov určeným právnym predpisom. Nedostatkom bolo navýšenie počtu detí v 4 výchovných skupinách nad povolený maximálny počet z dôvodu zaradenia detí s mentálnym postihnutím.

Vo vedení dokumentácie o dovoľenom a nedovoľenom prerušení pobytu detí v reedukačnom centre a plnení oznamovacej povinnosti voči orgánom a inštitúciám v zmysle právneho predpisu boli zistené nedostatky. V osobných spisoch detí absentovali chýbajúce stanoviská príslušných zamestnancov oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ako aj žiadosti poslané reedukačným centrom o ich vyjadrenie. Otázne bolo zasielanie oznámení o dovoľenom prerušení pobytu detí v reedukačnom centre súdu namiesto absentujúceho plnenia oznamovacej povinnosti špeciálneho výchovného zariadenia voči nemu pri nedovoľenom prerušení pobytu takmer dvoch tretín detí, ktorých osobné spisy boli predmetom kontroly. Informovanie zákonných zástupcov o nedovoľenom prerušení pobytu nebolo preukázané. Rovnako v kontrolovaných osobných spisoch u polovice detí absentovali oznámenia o nedovoľenom prerušení pobytu dieťaťa v špeciálnom výchovnom zariadení pre príslušných zamestnancov orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Najmä pri nevrátení sa detí z dovoľeného prerušenia pobytu strávenom v domácom prostredí sa v reedukačnom centre tolerovalo ospravedlnenie zákonnými zástupcami z dôvodu choroby dieťaťa alebo nedostatku finančných prostriedkov, o čom neboli k dispozícii relevantné doklady s dôsledkom na plnenie oznamovacej povinnosti bez zbytočného odkladu riaditeľkou reedukačného centra. Výskyt nezrovnalostí bol zaznamenaný vo vedení internej dokumentácie o evidovaní dovoľeného a nedovoľeného prerušenia pobytu dieťaťa v reedukačnom centre.

Osobné spisy detí vykazovali neúplnosť i z hľadiska východiskových dokumentov k tvorbe individuálnych reedukačných programov. V takmer päťtine osobných spisov absentovali diagnostické správy, ojedinele nebola k dispozícii dokumentácia potvrdzujúca poruchy správania, prípadne diagnostikované poruchy aktivity a pozornosti. Individuálne reedukačné programy detí prijatých do reedukačného centra v predchádzajúcich školských rokoch

neobsahovali záznamy z hodnotenia správania podľa škály rizikového správania. Vykazovali nedostatky v obsahu ich spracovania, formálnosť hodnotenia adaptačného procesu po uplynutí jedného mesiaca od prijatia dieťaťa do reedukačného centra. Vo väčšine kontrolovaných individuálnych reedukačných programoch absentovala preukázateľná participácia orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na ich vyhodnocovaní a úprave.

Priestory reedukačného centra prešli úpravou a rekonštrukciou, hygienické zariadenia i ubytovacie miestnosti svojím vybavením zodpovedali požiadavkám a stanoveným normám. Chýbajúce vybavenie izieb zrkadlovou fóliou, poličkami a vešiakmi boli v priebehu fyzickej prehliadky promptne doplnené. Ojedinele v dvoch izbách sa vyskytla nepriliehajúca a nesúvislá podlahová krytina, praskliny v stene nad oknom, v rohu tmavé flaky pripomínajúce výskyt plesne a znečistená stena za dverami. Vybavenie miestností, izieb a zariadenie priestorov na osobnú hygienu dievčat v historickom kaštieli poskytovalo komfortné podmienky pre ich pobyt v špeciálnom výchovnom zariadení, čo sa prejavilo aj v ich výrokoch počas riadeného rozhovoru o ďalšom zotrvaní v reedukačnom centre namiesto návratu do centra detí a rodiny. Ochranná miestnosť sa podľa vyjadrenia vedúceho vychovávateľa a detí v riadenom rozhovore nevyužívala, s výnimkou výšky zodpovedala požiadavkám stanoveným v právnom predpise. Bezpečnosť a ochranu zdravia dieťaťa umiestneného do ochrannej miestnosti nezaistovalo obloženie umývadla keramickými obkladmi v tvare kvádra s ostrými hranami. V ochrannej miestnosti boli na jednej stene viditeľné praskliny, chýbala soklová lišta upravujúca okraje linolea.

Zdravotná starostlivosť o deti v zariadení bola poskytovaná zdravotnou sestrou v zmysle príslušného ustanovenia právneho predpisu.

Pozitívne sa javili odpovede detí na otázky školskej inšpektorky ohľadom ich bezpečia v reedukačnom centre. Jednotne popreli výskyt akýchkoľvek foriem prejavov nevhodného správania sa detí voči sebe, náznakov šikanovania, fyzického alebo psychického násillia, k čomu prispievali okamžité riešenia ich príznakov v zariadení, zadávanie dotazníka, realizácia besied, rozhovorov s odbornými zamestnancami, krédo i prezentovaný postoj zamestnancov k prevencii ich výskytu v reedukačnom centre. S výnimkou jedného dieťaťa prejavili dôveru voči zamestnancom zariadenia, ktorým by odhalili problémy v reedukačnom centre, či osobnostné problémy. Poukázali na riešenie prejavov nevhodného správania sa detí ako dôsledku provokácií medzi sebou a následných bitiek najčastejšie na komunitnom stretnutí, formou uplatnenia hodnotiaceho systému a výchovných opatrení, prípadne realizáciou rozhovoru. Nevhodné správanie sa zamestnancov voči nim odmietli, len jeden respondent poukázal na incident s nočným vychovávateľom pri použití nevhodného vyjadrenia, čo bolo riešené vedúcim vychovávateľom. O svojich vychovávateľoch sa vyjadrovali pozitívne, pociťovali k nim dôveru. Mali možnosť vyjadrovať svoje stanoviská a názory na komunitnom stretnutí, ale väčšinou neprejavili svoju angažovanosť k zaujatiu stanoviska na nastolenú tému alebo riešený problém. Pozitívne boli ich vyjadrenia ohľadom súkromia i možnosti výberu činností počas osobného voľna. Všetci potvrdili povolenie kontaktu so zákonnými zástupcami, rodinnými príslušníkmi či im blízkymi osobami formou návštev alebo telefonického rozhovoru s nimi. Poukázali na limitovaný čas telefonického kontaktu, väčšina na súkromie počas rozhovoru, jedno dieťa i na možnosť komunikácie v materinskom jazyku. Názor na pravidelné trávenie pobytu vonku bol rozdielny, viac ako polovica vyjadrila súhlasné stanovisko, ostatní vnímali nepravidelnosť v závislosti od počasia, správania a hodnotenia, záujmu detí o pobyt mimo interiéru. Podľa vyjadrenia detí patrili športové aktivity k najčastejším činnostiam realizovaným vo výchove mimo vyučovania, čo potvrdzovali harmonogramy činnosti i záznamy v denníkoch výchovnej skupiny najmä u chlapcov. K ďalším činnostiam patrili pracovná, záujmové útvary, riešenie kvízov, príprava na vyučovanie, vychádzky do okolia. S výnimkou

jedného dieťaťa im bola poskytovaná adekvátne zdravotná starostlivosť, poskytnuté informácie o dôvodoch ich umiestnenia do reedukačného centra. Väčšina vedela o dĺžke svojho pobytu v zariadení, záporné odpovede súviseli so slabším kontaktom alebo nedôverou dieťaťa k osobe sociálneho kurátora. Len dve deti poukázali na ich umiestnenie do ochrannnej miestnosti na začiatku ich pobytu v reedukačnom centre, jedno si nepamätalo okolností ani podmienky poskytovania starostlivosti. Názory na vytváranie podmienok na vierovyznanie sa líšili, rovnaký počet vyjadril súhlasné a rovnaký počet nesúhlasné stanovisko.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 8 ods. 7 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej školský zákon) (nezverejnenie výchovného programu na verejne prístupnom mieste).
2. § 122 ods. 11 školského zákona (individuálne reedukačné programy u časti detí nevychádzali zo psychologickú a špeciálnopedagogickú diagnostiku, nevyhodnotenie a nerealizovanie úpravy individuálneho reedukačného programu dieťaťa, ktoré bolo v reedukačnom centre umiestnené na základe rozhodnutia súdu, v spolupráci s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately).
3. § 153 ods. 1 školského zákona (absencia preukázateľného prerokovania školského poriadku v rade školského zariadenia).
4. § 12 ods. 2 v nadväznosti na § 83 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nesplňanie podmienok na výkon pracovnej činnosti v kategórii vychovávateľ neabsolvovaním príslušného vzdelávania na strednej škole, vysokej škole alebo absolvovaním kvalifikačného vzdelávania 2 vychovávateľmi najneskôr do štyroch rokov od vzniku prvého pracovného pomeru v reedukačnom centre a na výkon pracovnej činnosti v školskom zariadení, ktoré poskytuje výchovu a vzdelávanie pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením do štyroch rokov od začiatku výkonu tejto pracovnej činnosti).
5. § 4 ods. 4 vyhlášky č. 323/2008 Z. z. o špeciálnych výchovných zariadeniach v znení neskorších predpisov (prekročenie počtu detí v 4 výchovných skupinách z dôvodu zaradenia detí s mentálnym postihnutím).
6. § 9 ods. 4 vyhlášky č. 323/2008 Z. z. o špeciálnych výchovných zariadeniach v znení neskorších predpisov (absencia dokumentácie o vyjadrení sa orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately k dovoľnému prerušeniu pobytu dieťaťa v reedukačnom centre v osobných spisoch niektorých detí).
7. § 10 ods. 2 vyhlášky č. 323/2008 Z. z. o špeciálnych výchovných zariadeniach v znení neskorších predpisov (neoznámenie nedovoľného prerušenia pobytu u niektorých detí riaditeľkou reedukačného centra súdu, ktorý rozhodol o ich umiestnení do špeciálneho výchovného zariadenia, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, policajnému zboru i bez zbytočného odkladu a preukázateľne aj zákonným zástupcom detí).
8. § 14 ods. 2 vyhlášky č. 323/2008 Z. z. o špeciálnych výchovných zariadeniach (nehodnotenie procesu adaptácie dieťaťa na pobyt v reedukačnom centre).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- stanoviť a doplniť do obsahu výchovného programu vlastné ciele reedukačno-preventívnych činností,
- zosúladiť informácie v interných dokumentoch reedukačného centra a upraviť v ich obsahu terminologické nepresnosti,
- doplniť chýbajúce práva detí a ich zákonných zástupcov, rozpracovať podrobnejšie v školskom poriadku vzájomné vzťahy medzi deťmi, pedagogickými, odbornými a ostatnými zamestnancami reedukačného centra,
- spracovať interný dokument k prevencii a riešeniu šikanovania detí v zmysle Smernice č. 1/2025 na podmienky reedukačného centra,
- prijímať uznesenia na rokovaní pedagogickej rady za účelom preukázateľného schválenia záväzných dokumentov reedukačného centra,
- oboznamovať deti preukázateľným spôsobom s obsahom interných dokumentov, s určenými pravidlami a postupmi fungovania života v reedukačnom centre,
- zamerať kontrolnú činnosť na vedenie denníkov výchovnej skupiny s dôrazom na záznamy o plnení obsahu jednotlivých tematických oblastí výchovy a jeho porovnateľnosť s obsahom vo výchovnom programe i s cieľom odstrániť neúplnosť ich vyplňania,
- realizovať kontrolnú činnosť na vedenie dokumentácie sociálnej pracovníčky, kvalitu a úplnosť spracovania individuálnych reedukačných programov detí,
- vyhotoviť písomný záznam z realizácie vstupnej konzultácie za prítomnosti žiadateľa pri prijímaní detí do reedukačného centra,
- vytvoriť pracovné miesto na prijatie ďalšej psychologičky s cieľom zabezpečiť pravidelnosť poskytovania psychologickej odbornej činnosti pre deti,
- doplniť do osobných spisov detí chýbajúce psychologické a špeciálno-pedagogické diagnostické správy.

2. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote 06. 05. 2025 **prijatť konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa nezverejnenia výchovného programu na verejne prístupnom mieste, prekročenia maximálneho počtu detí vo výchovnej skupine, individuálnych reedukačných programov, nespĺňania kvalifikačných požiadaviek vychovávateľmi, absencie dokumentácie o vyjadrení sa orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately k dovoľnému prerušeniu pobytu dieťaťa v reedukačnom centre v osobných spisoch niektorých detí, plnenia oznamovacej povinnosti vo vzťahu k nedovoľnému prerušeniu pobytu detí v reedukačnom centre, neprerokovania školského poriadku preukázateľným spôsobom v rade školského zariadenia a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica v termíne do 19. 09. 2025.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKÉJ INŠPEKCII

1. Výchovný program Reedukačného centra „Druhá šanca“;
2. školský poriadok Reedukačného centra Čerenčany 2022 so 7 prílohami a dodatkom č. 1
Štandardy dodržiavania segregácie vo výchove a vzdelávaní;
3. disciplinárny poriadok;
4. návštevny poriadok Reedukačného centra Čerenčany, vnútorný predpis č. 1/2025;
5. organizačný poriadok s prílohou č. 1 a dodatkom č. 1;
6. prevádzkový poriadok Reedukačného centra Čerenčany;
7. smernica o riešení drogových závislostí a sociálno-patologických javov, vnútorný predpis
č. 7/2024;
8. smernica č. 8/2025 Pobyt dieťaťa v ochrannnej miestnosti;
9. vnútorný predpis č. 6/2019 Ochrana pred diskrimináciou a č. 7/2019 Šikanovanie;
10. zápisnice z rokovania pedagogickej rady (školský rok 2022/2023 – 2024/2025) a pozvánky
s programom rady školského zariadenia;
11. denníky výchovných skupín;
12. plány výchovných činností na školský rok 2024/2025;
13. záznamy o dennom hodnotení detí podľa výchovných skupín;
14. doklady o vzdelaní pedagogických a odborných zamestnancov;
15. dokumentácia o dovoľenom a nedovoľenom prerušení pobytu detí v reedukačnom centre;
16. dokumentácia psychologičky (záznamy o odbornej psychologickej starostlivosti, hodnotiaca
psychologická správa, vyhodnotenie dotazníka o šikanovaní);
17. dokumentácia sociálneho pedagóga (záznamy z rozhovorov, sociálne správy, prezentácia
prednášky);
18. individuálne reedukačné programy (náhodný výber - správy zo psychologickej, sociálnej
a špeciálno-pedagogickej diagnostiky, záznam z adaptačného mesiaca/mesačné
hodnotenie);
19. evidencia o pobyte detí v reedukačnom centre a tzv. kniha hlásení;
20. osobné spisy detí vedené vychovávateľmi;
21. evidencia telefonického kontaktu a návštev;
22. zriaďovacia listina s 3 dodatkami;
23. analýza súčasného stavu ŠVZ k 30. 06. 2024;
24. informačný dotazník pre riaditeľa RC.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: Ing. Iveta Trévaiová

Dňa: 07. 04. 2025

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:

Ing. Iveta Trévaiová

za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trenčín:

Mgr., Ing., Bc. Darina Žemberová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Beáta Bodnárová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 22. 04. 2025 v Banskej Bystrici:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Ing. Iveta Trévaiová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Beáta Bodnárová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Beáta Bodnárová, riaditeľka reedukačného centra

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Ing. Iveta Trévaiová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Štátna školská inšpekcia Bratislava - úsek inšpekčnej činnosti